

Europos Sąjungos
Taryba

Liuksemburgas, 2024 m. birželio 24 d.
(OR. en)

11339/24

DEVGEN 92
ACP 73
RELEX 858
FIN 583
OCDE 6
SUSTDEV 72

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2024 m. birželio 24 d.
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	11110/24
Dalykas:	2024 m. metinė ataskaita Europos Vadovų Tarybai dėl ES paramos vystymuisi tikslų – Tarybos išvados (2024 m. birželio 24 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl ES paramos vystymuisi tikslų (2024 m. metinė ataskaita Europos Vadovų Tarybai), kurias Taryba patvirtino 2024 m. birželio 24 d. įvykusiame 4038-ame posėdyje.

2024 m. metinė ataskaita Europos Vadovų Tarybai dėl ES paramos vystymuisi tikslų

Tarybos išvados

1. 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Taryba paprašė, kad Taryba rengtų metines ES ir jos valstybių narių įsipareigojimų oficialios paramos vystymuisi (OPV) srityje ir jų įgyvendinimo ataskaitas¹. Ši ataskaita yra 13-a tokia metinė ataskaita Europos Vadovų Tarybai. Taryba palankiai vertina Komisijos atliktą tendencijų, susijusių su ES kolektyviniais ir individualiais įsipareigojimais OPV srityje, analizę, grindžiamą OPV duomenimis ir preliminarą EBPO Paramos vystymuisi komiteto (DAC) informaciją apie 2023 m. OPV, kuria patvirtinama, kad **ES ir jos valstybės narės išlaikė savo poziciją kaip didžiausia pasaulyje OPV teikėja (žr. 1 diagramą). 2022 m. ir 2023 m. ES ir jos valstybės narės suteikė 42 % pasaulinės OPV² ir patvirtino savo vadovaujamą vaidmenį įgyvendinant pasaulinę darnaus vystymosi darbotvarkę.** Taryba palankiai vertina tai, kad, ES bendra OPV gerokai padidėjo 2022 m., palyginti su 2021 m., ir dar labiau padidėjo 2023 m.³. Tačiau Taryba pabrėžia, kad ES ir jos valstybėms narėms reikia skubiai imtis papildomų veiksmų, kad būtų pasiekti individualūs tikslai ir ES kolektyviniai įsipareigojimai ne vėliau kaip 2030 m. oficialiai paramai vystymuisi skirti 0,70 % BNP ir 0,20 % – OPV mažiausiai išsivysčiusioms šalims.

¹ Informacija apie įsipareigojimus OPV srityje pateikiama priede.

² Pasaulinė OPV čia apibrėžiama kaip apimanti ES teikiamą kolektyvinę OPV ir visų kitų DAC priklausančių ir DAC nepriklausančių valstybių donorų, teikiančių duomenis EBPO, teikiamą OPV.

³ OPV padidėjo nuo 71,6 mlrd. EUR 2021 m. iki 93,3 mlrd. EUR 2022 m. ir 95,9 mlrd. EUR 2023 m. Vertinant ES kolektyvinę OPV kaip BNP dalį, matyti, kad ji padidėjo nuo 0,49 % 2021 m. iki 0,59 % 2022 m., o po to 2023 m. sumažėjo iki 0,57 %, bet vis dėlto liko gerokai didesnė nei 2021 m.

2. Taryba pripažįsta, kad 2022 m. ir 2023 m. OPV buvo skiriama sparčiai kintančiomis geopolitinėmis aplinkybėmis. Taryba dar kartą patvirtina, kad ES įsipareigojimas remti Ukrainą, be kita ko, pagal neseniai priimtą Ukrainos priemonę, nedaro poveikio jos įsipareigojimui ir paramai šalims partnerėms, visų pirma pažeidžiamiausioms iš jų. Taryba pabrėžia, kad nepateisinamas ir neišprovokuotas Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą tapo kliūtimi pažangai įgyvendinant 2030 m. darbotvarkę, ir pakartoja esanti pasiryžusi mažinti pasaulines Rusijos agresijos pasekmes, kurios pirmiausia paveikė daugelį pažeidžiamų šalių, visų pirma Afrikoje, taip pat kovoti su skurdu, nelygybe ir apsirūpinimo maistu bei mitybos nesaugumu visame pasaulyje. Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą akivaizdoje ES sustiprino paramą pasauliniam apsirūpinimo maistu saugumui, visų pirma pasitelkdama ES ir Ukrainos solidarumo koridorius, kurie buvo labai svarbūs padedant Ukrainos grūdams patekti į pasaulio rinkas. Besivystančioms šalims ypač didelį poveikį daro didesnės energijos ir maisto kainos, o tai dar labiau kenkia jų likvidumui, skolos dydžiui ir makroekonominėms perspektyvoms. Ši tendencija dar labiau sustiprino besitęsiantį COVID-19 pandemijos poveikį ir trejopos planetos krizės (klimato kaitos, biologinės įvairovės nykimo ir taršos) poveikį. Taryba primena visus 2024 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadų elementus, susijusius su padėtimi Artimuosiuose Rytuose, ir pripažįsta, kad koordinuojamoms tarptautinėms Gazos atstatymo pastangoms remti reikės daug išteklių.
3. Taryba primena ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m., DVT ir Paryžiaus susitarimo tikslus, taip pat Biologinės įvairovės strategijos tikslus ir uždavinius vadovaujantis 2015 m. Adis Abebos veiksmų darbotvarke. Dar kartą patvirtindama naująją Europos konsensų dėl vystymosi⁴, Taryba patvirtina ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą laikytis darnaus vystymosi principų, panaikinti ypač didelį skurdą, badą ir visų formų nepakankamą mitybą, sumažinti pažeidžiamumą, šalinti nelygybę ir nė vieno nepalikti nuošalyje, taip pat patvirtinta jų kolektyvinį ir individualų įsipareigojimą dėl darnaus vystymosi finansavimo, be kita ko, OPV srityje. Taryba taip pat primena prisiimtus įsipareigojimus dėl darnaus vystymosi, taip pat dėl bet kokio nukrypimo nuo DVT prevencijos, pabrėžia, kad reikia toliau remti šalis partneres joms pereinant prie atsparių ir tvarių maisto sistemų, kuriomis užtikrinami geresni mitybos rezultatai, ir dar kartą patvirtina, jog svarbu, kad bent 93 % išlaidų pagal KTVB „Globali Europa“ būtų galima pranešti kaip oficialią paramą vystymuisi (OPV).

⁴ OL 2017/C 210/01. Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendras pareiškimas.

4. Taryba pabrėžia, kad svarbu sumažinti DVT pasiekti reikiamo finansavimo pasaulinį trūkumą ir susieti visus finansavimo šaltinius su Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimu pagal Paryžiaus paktą dėl žmonių ir planetos. Taryba pabrėžia svarbą OPV vaidmenį finansuojant Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimą ir jos gebėjimą pritraukti lėšų iš kitų viešųjų ir privačiųjų finansavimo šaltinių, tokių kaip vidaus išteklių sutelkimas, mišrusis finansavimas ir tvarios privačiosios investicijos. Taryba pabrėžia, kad svarbu remti gebėjimų stiprinimą, be kita ko, siekiant stiprinti šalių partnerių gebėjimus įsisavinti lėšas, ir primena savo 2021 m. lapkričio mėn. išvadas dėl Europos viešojo sektoriaus ekspertinių žinių ES išorės veiksmų srityje.
5. Taryba dar kartą patvirtina Europos komandos požiūrio ir Europos komandos iniciatyvų svarbą didinant vystymosi efektyvumą, primindama 2021 m. balandžio mėn. ir 2023 m. lapkričio mėn. savo išvadas dėl Europos komandos, ir pabrėžia, jog svarbu, kad Europos komandos iniciatyvos būtų visiškai suderintos su šalių partnerių vystymosi poreikiais ir prioritetais.
6. Taryba dar kartą patvirtina ES strategijos „Global Gateway“ tikslą remti šalių partnerių atsparumą ir darną vystymąsi įgyvendinant tiek materialiosios, tiek nematerialiosios infrastruktūros projektus visose penkiose pagrindinėse strategijos srityse, sprendžiant neatidėliotinus pasaulinius uždavinius, skatinant žmogaus socialinę raidą ir sutelkiant tiek viešąsias, tiek privačiąsias lėšas, kad būtų padidintos galimybės gauti tvarų finansavimą. „Europos darnaus vystymosi fondas +“ (ESDF+) ir kitos Europos investicijų priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau padidinti sverto poveikį ir poveikį vystymuisi, toliau padės siekti Darbotvarkės iki 2030 m. tikslų.
7. Taryba palankiai vertina dedamas pastangas vykdyti reformas, kad būtų užtikrinti platesni tarptautinių finansų įstaigų užmojai, jos taptų įtraukesnės, reprezentatyvesnės, efektyvesnės ir darytų didesnę poveikį, taip pat turėtų geresnių priemonių įveikti tarpvalstybinius iššūkius ir tenkinti besivystančių šalių poreikius bei atsižvelgti į jų prioritetus įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimą. Visų pirma ES ir jos valstybės narės toliau konstruktyviai dalyvaus diskusijose dėl daugiašalių plėtros bankų reformavimo ir, plačiau, tarptautinės finansų struktūros reformos. ES ir jos valstybės narės ir toliau bus pasiryžusios siekti plataus užmojo Tarptautinės plėtros asociacijos 21-ojo papildymo. Taryba taip pat išlaikys savo įsipareigojimus dėl aukščiausiojo lygio susitikimo ir jo priedų, Deklaracijos dėl ateities kartų ir Pasaulinio skaitmeninio susitarimo, taip pat dėl 2025 m. Ispanijoje vyksiančios 4-osios konferencijos vystymosi finansavimo klausimais.

8. Taryba pabrėžia, kad vienas iš pagrindinių ES išorės veiksmų ir tarptautinių partnerystės elementų yra žmogaus socialinė raida, įskaitant sveikatą, apsirūpinimo maistu ir mitybos saugumą, švietimą, socialinę apsaugą, socialinę įtrauktį, galimybes naudotis vandens tiekimo, sanitarijos ir higienos paslaugomis (WASH) ir visų rūšių nelygybės, įskaitant lyčių nelygybę, mažinimą⁵.
9. Taryba pabrėžia, kad OPV turi būti visapusiškai prisidedama prie lyčių lygybės skatinimo, tiek ją integruojant, tiek imantis tikslinių veiksmų, be kita ko, siekiant KVTBP „Globali Europa“ tikslų⁶. Tai atitinka Europos Komisijos ir Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio priimtą ir pirmininkaujančios valstybės narės išvadose teigiamai įvertintą Trečiąją ES lyčių lygybės veiksmų planą (LLVP), kuriame nurodyta, kad iki 2025 m. prie šio tikslo bus prisidedama 85 % visų naujų išorės veiksmų. Taryba akcentuoja, kad svarbu laikytis pokyčius skatinančio požiūrio, pagal kurį būtų šalinamos pagrindinės lyčių nelygybės priežastys, ir pabrėžia, kad lyčių nelygybės ir daugialypės diskriminacijos, su kuria susiduria pažeidžiami ar marginalizuoti asmenys, problemos šalinimas yra ES prioritetas visose veiksmų srityse. Be to, Taryba akcentuoja žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį į vystymąsi visose ES veiklos srityse.
10. Vadovaudamasi Tarybos išvadomis dėl klimato diplomatijos, Taryba patvirtina tvirtą ES pasiryžimą glaudžiai bendradarbiauti su partneriais, kad būtų paspartinta teisinga ir įtrauki visuotinė žalioji pertvarka, ir remti jų gebėjimą prisitaikyti, didinti atsparumą ir mažinti jų pažeidžiamumą, taip pat ir, be kitų priemonių, teikiant OPV.

⁵ Tai atitinka naująją Europos konsensuą dėl vystymosi, Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., 2021 m. birželio mėn. Tarybos išvadas dėl Europos komandos pasiryžimo užtikrinti žmogaus socialinę raidą stiprinimo, 2021 m. lapkričio mėn. Tarybos išvadas dėl vandens klausimo ES išorės veiksmų srityje, 2022 m. lapkričio mėn. Tarybos išvadas dėl Jaunimo veiksmų plano ES išorės veiksmų srityje, 2023 m. lapkričio mėn. Tarybos išvadas dėl socialinės, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos ir 2024 m. sausio mėn. Tarybos išvadas dėl ES visuotinės sveikatos strategijos.

⁶ Pagal atitinkamą KVTBP „Globali Europa“ tikslą nustatyta, kad bent 85 % įgyvendinamų naujų veiksmų vienas iš pagrindinių arba svarbių tikslų turėtų būti lyčių lygybė, o bent 5 % tų veiksmų vienas iš pagrindinių tikslų – lyčių lygybė ir moterų bei mergaičių teisės ir įgalėjimas.

11. Tarybai taip pat kelia susirūpinimą didėjantis žmogaus socialinės raidos atotrūkis ir netolygi pažanga vystymosi srityje, dėl kurių skurdžiausieji dar labiau atsilieka⁷. Taryba pabrėžia, kad pasaulinė OPV tebėra vienas iš pagrindinių finansavimo šaltinių neturtingiausioms ir pažeidžiamiausioms šalims, visų pirma mažiausiai išsivysčiusioms šalims, mažoms besivystančioms salų valstybėms ir žemyninėms besivystančioms valstybėms, taip pat šalims, kuriose padėtis yra nestabili arba vyksta konfliktai. Vadovaudamasi 2022 m. gegužės mėn. išvadomis dėl atnaujintos ES partnerystės su mažiausiai išsivysčiusiomis šalimis, Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir savo pažeidžiamiausiems partneriams remti jų atsparumą laikantis konfliktams atžvalgaus požiūrio: šalinti pagrindines nestabilumo priežastis ir dirbti atsižvelgiant į humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos tarpusavio sąsają.
12. Taryba palankiai vertina tai, kad ES ir jos valstybės narės tebėra didžiausia pasaulyje OPV teikėja, be kita ko, mažiausiai išsivysčiusioms šalims. Tačiau Taryba pareiškia, jog jai kelia susirūpinimą tai, kad, po nedidelio padidėjimo 2021 m., ES ir jos valstybių narių kolektyvinė OPV mažiausiai išsivysčiusioms šalims 2022 m. sumažėjo⁸. ES kolektyvinė OPV mažiausiai išsivysčiusioms šalims sudarė 16,3 mlrd. EUR 2020 m., 16,5 mlrd. EUR 2021 m. ir 15,3 mlrd. EUR 2022 m. Be to, Taryba reiškia susirūpinimą dėl to, kad šiek tiek sumažėjo ES kolektyvinė OPV mažiausiai išsivysčiusioms šalims, kaip BNP dalis, kuri 2022 m. sumažėjo iki 0,10 %: 2021 m. ji siekė 0,11 %, o 2017–2020 m. – 0,12 %. Tarybai vis didesnę nerimą kelia tai, kad ES vis dar nepasiekė savo kolektyvinio tikslo trumpuoju laikotarpiu mažiausiai išsivysčiusioms šalims skirti 0,15–0,20 % BNP, ir Taryba dar kartą patvirtina, kad reikia skubiai intensyvinti pastangas, kad ne vėliau kaip 2030 m. būtų pasiektas tikslas mažiausiai išsivysčiusioms šalims kolektyviai skirti 0,20 % BNP dydžio OPV.
13. Taryba taip pat pripažįsta konkrečius iššūkius, su kuriais susiduria šalys, iš mažų pajamų šalių grupės pereinančios į vidutinių pajamų šalių grupę. Pagal naująją Europos konsensą dėl vystymosi ES ir jos valstybės narės vykdys vystomąjį bendradarbiavimą, ves politikos dialogą ir palaikys partnerystes su vidutinės pajamas gaunančiomis šalimis darnaus vystymosi, skurdo panaikinimo, nelygybės, visuotinių viešųjų gėrybių ir kitų bendrų interesų klausimais.

⁷ Šaltinis: UNDP HDR2024: S.2 pav., p. 4; IMF WEO April 2024, p. xiv; WB GEP, 2024 m. sausio mėn., p. 17.

⁸ Pažymėtina, kad 2023 m. OPV mažiausiai išsivysčiusioms šalims dar nėra žinoma, nes jos skaičiavimas labai priklauso nuo atitinkamų „priskiriamų daugiašalių sumų“ iš valstybių narių pagrindinių įnašų daugiašalėms organizacijoms, o šias priskiriamas sumas EBPO paprastai paskelbia tik X+1 metų pabaigoje. Be to, „regioninės OPV, kuri, kaip žinoma, naudinga mažiausiai išsivysčiusioms šalims“ elementas, kuris nuo 2020 m. įtraukiamas apskaičiuojant visą mažiausiai išsivysčiusioms šalims skirtą OPV, bus žinomas tik EBPO paskelbus duomenis X+1 metų pabaigoje. Todėl 2022 m. duomenys yra naujausias šiuo metu turimas išsamus duomenų rinkinys.

14. Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą laikytis veiksmingo vystomojo bendradarbiavimo principų, dėl kurių susitarta Visuotinės veiksmingo vystomojo bendradarbiavimo partnerystės kontekste, taip pat laikytis politikos suderinamumo darnaus vystymosi labui, nes tai yra labai svarbu norint pasiekti DVT, be kita ko, sprendžiant ES vidaus politikos poveikio šalims partnerėms klausimą.
15. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Taryba norėtų Europos Vadovų Tarybai pranešti apie šiuos aspektus:
- a. 2023 m. ES kolektyvinė⁹ OPV¹⁰ sudarė 95,9 mlrd. EUR, t. y. padidėjo, palyginti su 93,3 mlrd. EUR 2022 m. ir 71,6 mlrd. EUR¹¹ 2021 m. Šis padidėjimas nuo 2021 m. atspindi atnaujintas ES ir jos valstybių narių pastangas teikti paramą besivystančioms šalims ir asmenims, kurie yra pažeidžiamoje padėtyje, laikantis Europos komandos požiūrio.
 - b. ES ir jos valstybės narės kartu išlaikė didžiausios pasaulyje OPV teikėjos poziciją (žr. 1 diagramą) – jų teikiama OPV sudarė 42 % pasaulinės OPV 2022 m. ir 2023 m.¹²; taip jos patvirtino savo pirmaujančią vaidmenį įgyvendinant pasaulinę darnaus vystymosi darbotvarkę.
 - c. ES kolektyvinė OPV 2023 m. sudarė 0,57 % ES BNP. Nors ES BNP šiek tiek sumažėjo, palyginti su 0,59 % 2022 m., tai vis dar yra gerokai daugiau už 0,49 % 2021 m. ir už bendrą ES nepriklausančių DAC narių, kurių atveju OPV 2023 m. sudarė 0,31 % BNP, sumą (žr. 2 diagramą).

⁹ ES kolektyvinė OPV yra ES valstybių narių OPV ir OPV dalies, kurią skiria ES institucijos ir kuri nėra priskirta valstybėms narėms ar ES nepriklausantiems paramos teikėjams, pavyzdžiui, Jungtinei Karalystei, suma. Didžioji ES institucijų išlaidų OPV dalis yra priskiriama ES valstybėms narėms, t. y. valstybių narių duomenys apima dalį institucijų OPV. OPV, teikiama iš Europos investicijų banko (EIB) nuosavų išteklių ir Komisijos makrofinansinės paramos paskolų, nepriskiriama valstybėms narėms ir papildo valstybių narių OPV.

¹⁰ Remiantis subsidijų ekvivalentais, t. y. nauja lengvatinių paskolų OPV vertės apskaičiavimo metodika, pirmą kartą taikyta 2019 metais 2018 m. duomenų apie valstybės sektoriaus paskolas ir paskolas daugiašalėms institucijoms atžvilgiu, pradedant 2020 m. duomenimis taip pat ir skolos mažinimo atžvilgiu, o pradedant 2023 m. duomenimis (nustatant neprivalomą vienų metų pereinamąjį laikotarpį) taip pat ir privačiojo sektoriaus priemonių (visų pirma paskolų, garantijų ir nuosavo kapitalo priemonių) atžvilgiu. Daugiau informacijos apie naują subsidijų ekvivalento metodiką ir ankstesnę metodiką, kurioje kaip pagrindas naudotas gryųjų pinigų srautas, galima rasti čia: Oficialios paramos vystymuisi (OPV) modernizavimas – EBPO

¹¹ Nominalioji vertė. Atkreipiamas dėmesys į tai, kad 2021 m. ir 2022 m. sumos grindžiamos galutiniais 2021 m. ir 2022 m. EBPO duomenimis, o 2023 m. 95,9 mlrd. EUR suma – preliminariais 2023 m. EBPO duomenimis, paskelbtais 2024 m. pavasarį.

¹² Pasaulinė OPV čia apibrėžiama kaip apimanti ES teikiamą kolektyvinę OPV ir visų kitų DAC priklausančių ir DAC nepriklausančių valstybių donorių, teikiančių duomenis EBPO, teikiamą OPV.

- d. 2023 m. 0,7 % OPV/BNP ribinę vertę pasiekė ir viršijo keturios ES valstybės narės, o 2022 m. ją pasiekė arba viršijo trys ES valstybės narės (žr. 3 diagramą ir 1 lentelę). 2022 m. OPV ir BNP santykis 19 ES valstybių narių padidėjo, 3 valstybėse narėse išliko stabilus, o 5 valstybėse narėse sumažėjo, o 2023 m. duomenys rodo, kad OPV ir BNP santykis padidėjo 5 valstybėse narėse, išliko stabilus 3 ir sumažėjo 19 valstybių narių¹³.
16. Taryba pažymi, kad po to, kai 2021–2022 m. smarkiai padidėjo ES valstybių narių paramos teikėjų vidaus išlaidoms pabėgėliams (nuo 4,9 mlrd. EUR iki 15,4 mlrd. EUR), šios paramos teikėjų vidaus išlaidos pabėgėliams 2023 m. sumažėjo iki 14,8 mlrd. EUR. Taryba taip pat pažymi, kad ES kolektyvinė dvišalė grynoji OPV Ukrainai toliau reikšmingai didėjo: nuo 1,4 mlrd. EUR 2021 m. iki 14,3 mlrd. EUR 2022 m. ir 22,7 mlrd. EUR 2023 m.¹⁴
17. Taryba palankiai vertina, tai, kad pradėta Tarptautinio bendros oficialios paramos darniam vystymuisi forumo veikla. Taryba patvirtina itin svarbų OPV vaidmenį, tačiau pabrėžia, kad bendra oficiali parama darniam vystymuisi yra svarbus duomenų šaltinis siekiant geriau įvertinti ir pagerinti skaidrumą ir žinias apie išteklius, kuriais prisidedama prie Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo¹⁵. Bendra oficiali parama darniam vystymuisi, kuri yra vienas iš 17.3.1 DVT rodiklio duomenų šaltinių¹⁶, užtikrina DVT finansavimo skaidrumą, nes užfiksuojamos visi oficialūs srautai ir privačios sumos, sutelktos darniam vystymuisi remti.
18. Taryba toliau stebės pažangą ir kasmet teiks ataskaitas, kad būtų užtikrintas skaidrumas ir viešojo atskaitomybė.

¹³ Žodžiu „stabilus“ čia apibūdinamas toks OPV ir BNP santykis, kuris pakito mažiau nei 0,01 procentinio punkto, remiantis tiksliais duomenimis.

¹⁴ 2023 m. valstybių narių dvišalė grynoji OPV Ukrainai sumažėjo 371 mln. EUR, o ES institucijų dvišalė grynoji OPV Ukrainai padidėjo 8,9 mlrd. EUR, visų pirma dėl makrofinansinės pagalbos paskolų.

¹⁵ Bendros oficialios paramos darniam vystymuisi vizualizavimo priemonė.

¹⁶ Tiesioginės užsienio investicijos (TUI), oficiali parama vystymuisi ir Pietų šalių savitarpio bendradarbiavimas, išreikšti viso nacionalinio biudžeto dalimi.

PRIEDAS

Dabartiniai ES įsipareigojimai ir tikslai OPV srityje

(2015 m. gegužės 26 d. Tarybos išvados (dok. 9241/15, 31–33 punktai))

(...) ES dar kartą patvirtina savo bendrą įsipareigojimą pasiekti 0,7 % OPV/BNP tikslą per laikotarpio po 2015 m. darbotvarkės įgyvendinimo laiką. Iki 2002 m. prie ES prisijungusios valstybės narės dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą pasiekti 0,7 % OPV/BNP tikslą, atsižvelgiant į su biudžetu susijusias aplinkybes, o tos valstybės, kurios jau pasiekė šį tikslą, įsipareigoja jį išlaikyti ar viršyti; po 2002 m. prie ES prisijungusios valstybės narės siekia padidinti savo OPV/BNP tikslą iki 0,33 %.

Tarptautinė bendruomenė taip pat turėtų padėti nukreipti išteklius ten, kur jų labiausiai reikia, ypač į mažiausiai išsivysčiusias šalis ir nestabilias bei konfliktų apimtas šalis. Bendrų OPV įsipareigojimų kontekste ir visapusiškai atsižvelgdama į atskirų valstybių narių prioritetus paramos vystymuisi srityje ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą padėti mažiausiai išsivysčiusioms šalims. ES įsipareigoja pasiekti bendrą tikslą – trumpuoju laikotarpiu skirti 0,15–0,20 % OPV/BNP mažiausiai išsivysčiusioms šalims, o per laikotarpio po 2015 m. darbotvarkės įgyvendinimo laiką toms šalims skirti 0,20 % OPV/BNP.

**Naujasis Europos konsensusas dėl vystymosi „Mūsų pasaulis, mūsų orumas, mūsų ateitis“
(2017 m. birželio 7 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų,
Europos Parlamento ir Europos Komisijos bendras pareiškimas, 103 punktas)**

ES yra kolektyviai įsipareigojusi Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo laikotarpiu OPV skirti 0,7 % bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP). Kad ištekliai būtų skiriami tam, kam jų labiausiai reikia, ypač mažiausiai išsivysčiusioms šalims, nestabilioms ir konfliktų apimtomis šalims, ES taip pat įsipareigoja kolektyviai pasiekti trumpalaikį tikslą mažiausiai išsivysčiusioms šalims teikti 0,15–0,20 % OPV/BNP, o Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo laikotarpiu pasiekti tikslą mažiausiai išsivysčiusioms šalims skirti 0,20 % OPV/BNP. ES ir jos valstybės narės taip pat pripažįsta, kad Afrikos besivystančios šalys susiduria su ypatingais iššūkiais. (...) Jos toliau stebės pažangą ir kasmet teiks ataskaitas, kad būtų užtikrintas skaidrumas ir viešoji atskaitomybė.

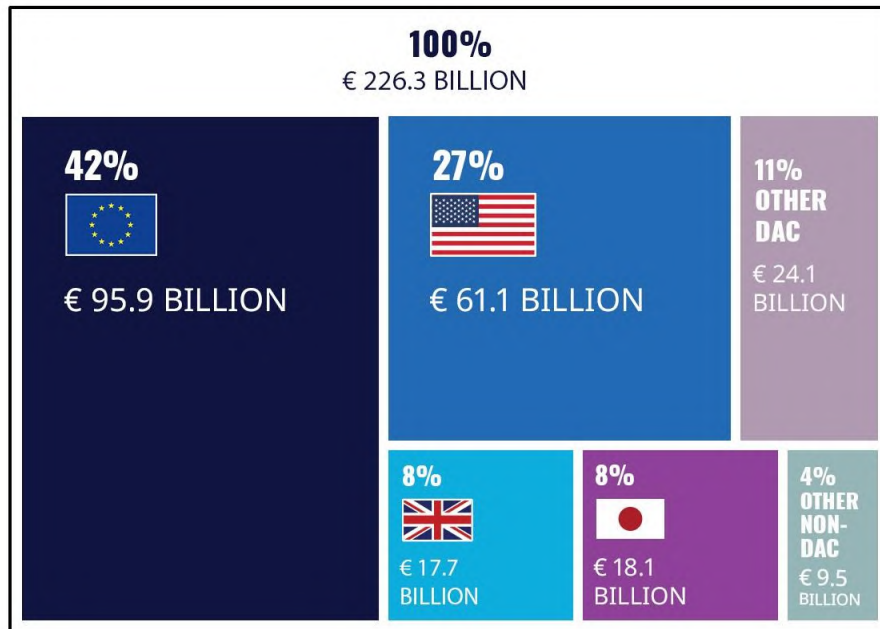
**Adis Abebos veiksmų darbotvarkė (Generalinės Asamblėjos patvirtinta 2015 m. liepos 27 d.
rezoliucija 69/313, 51–52 punktai)**

(...) OPV teikėjai dar kartą patvirtina savo atitinkamus įsipareigojimus OPV srityje, įskaitant daugelio išsivysčiusių šalių įsipareigojimą pasiekti 0,7 % OPV/BNP tikslą ir tikslą mažiausiai išsivysčiusioms šalims teikti 0,15–0,20 % OPV/BNP. Mus įkvepia tų kelių šalių, kurios pasiekė arba viršijo savo 0,7 % OPV/BNP įsipareigojimą ir tikslą mažiausiai išsivysčiusioms šalims teikti 0,15–0,20 % OPV/BNP, pavyzdys. Primygtinai raginame visas kitas šalis intensyvuoti pastangas didinti savo OPV ir dėti daugiau konkrečių pastangų OPV tikslams pasiekti. Palankiai vertiname Europos Sąjungos sprendimą, kuriuo dar kartą patvirtinamas jos bendras įsipareigojimas pasiekti 0,7 % OPV/BNP tikslą per laikotarpio po 2015 m. darbotvarkės įgyvendinimo laiką, įsipareigojama artimiausiu metu kolektyviai pasiekti tikslą mažiausiai išsivysčiusioms šalims teikti 0,15–0,20 % OPV/BNP ir per laikotarpio po 2015 m. darbotvarkės įgyvendinimo laiką toms šalims skirti 0,20 % OPV/BNP. Raginame OPV teikėjus apsvarstyti galimybę nustatyti tikslą bent 0,20 % OPV/BNP teikti mažiausiai išsivysčiusioms šalims.

Pripažįstame, kad svarbu išteklius labiausiai lengvatinėmis sąlygomis nukreipti į tas šalis, kurių poreikiai yra didžiausi, o gebėjimai sutelkti kitus išteklius – mažiausi. Šiuo atžvilgiu itin susirūpinę atkreipiame dėmesį į tai, kad mažiausiai išsivysčiusioms šalims skiriamos OPV dalis mažėja, ir įsipareigojame pakeisti šios mažėjimo tendencijos kryptį. Mus įkvepia šalių, kurios bent 50 % savo OPV skiria mažiausiai išsivysčiusioms šalims, pavyzdys.

1 diagrama. ES kolektyvinė OPV, palyginti su ES nepriklausančiomis valstybėmis donorėmis, 2023 m.

OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE

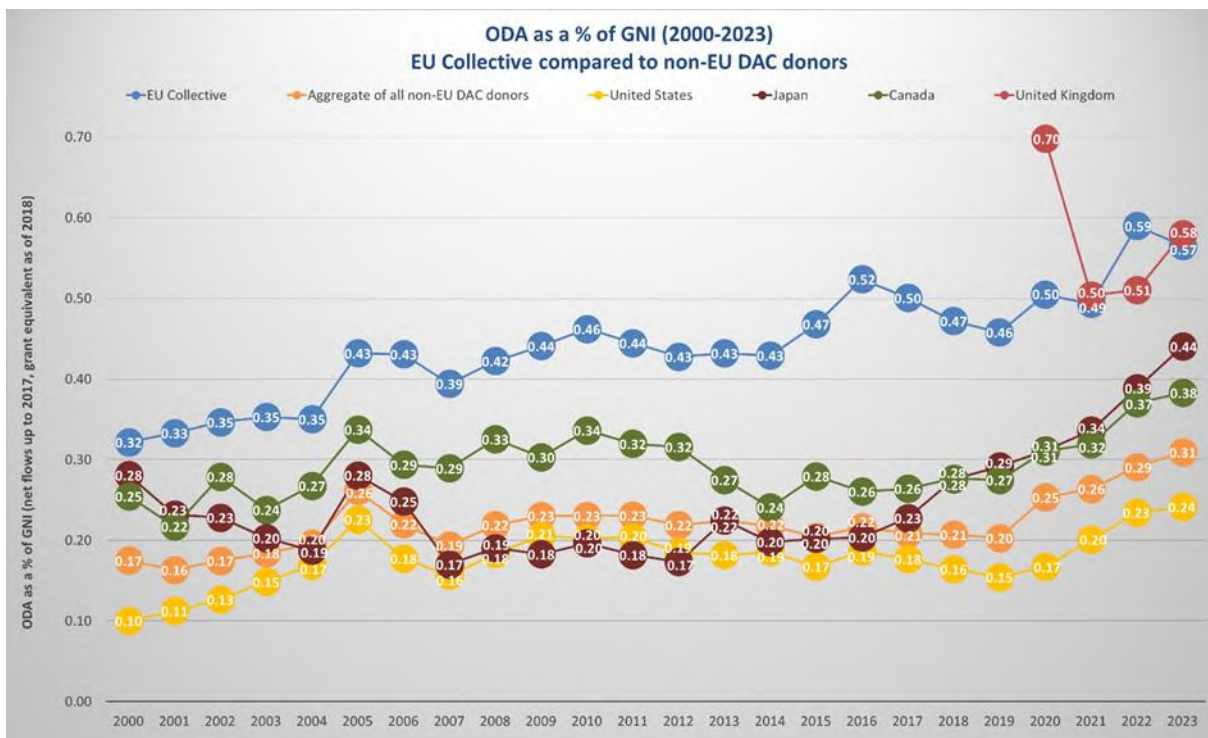
Preliminary figures for 2023 ODA
Source: OECD, April 2024

NB. 2023 m. duomenys yra preliminarūs.

NB. Duomenys pateikiami subsidijos ekvivalentais.

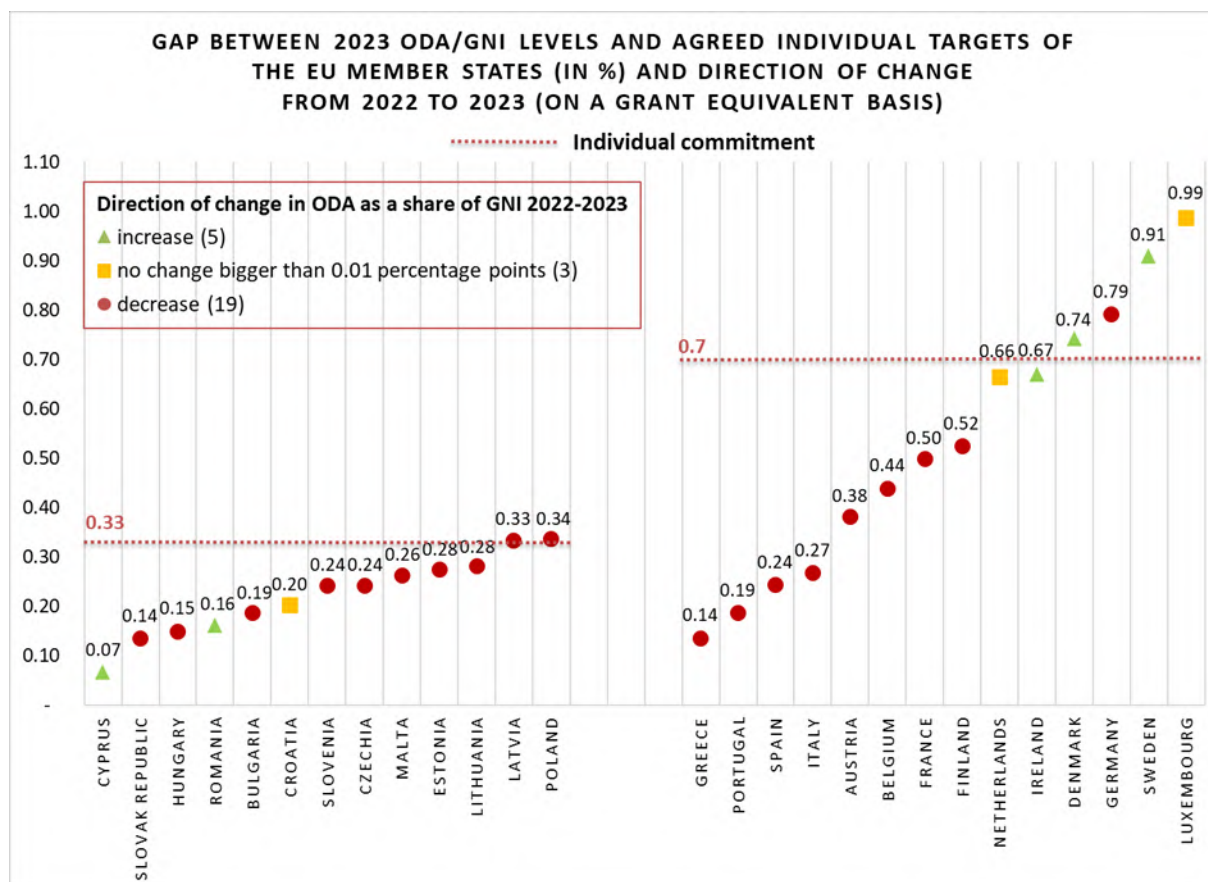
2 diagrama. ES kolektyvinė OPV, išreikšta BNP procentine dalimi, palyginti su DAC paramos teikėjais, kurie nėra ES valstybės narės, laikui einant

NB. Šioje diagramoje į kiekvienų metų ES kolektyvinius duomenis įtraukiamos tik tos šalys, kurios tuo metu buvo ES valstybės narės, o į visų ES nepriklausančių DAC narių paramos teikėjų agreguotąją sumą įtraukiamos tik tos ES nepriklausančios šalys, kurios tuo metu buvo DAC narės. Konkrečiai, į ES kolektyvinius duomenis Jungtinė Karalystė įtraukta iki 2019 m. imtinai, tačiau ne nuo 2020 m., kadangi 2020 m. vasario 1 d. įsigaliojo jos išstojimas iš Europos Sąjungos, o nuo 2020 m. JK įtraukta į visų ES nepriklausančių DAC narių paramos teikėjų agreguotąją sumą. ES nepriklausančios G7 šalys (taip pat DAC narės paramos teikėjos) taip pat nurodomos atskirai.

NB. Visos sumos nurodytos einamosiomis kainomis. 2023 m. duomenys yra preliminarūs.

3 diagrama. 2023 m. OPV/BNP lygių ir ES valstybių narių sutartų individualių tikslų skirtumas ir kitimo kryptis 2022–2023 m.

NB. Apskaičiuota remiantis einamosiomis kainomis. 2023 m. duomenys yra preliminarūs.

NB. Padidėjimu arba sumažėjimu laikomi tik 0,01 procentinių punktų arba didesni absoliutūs pokyčiai. Ši metodika buvo nuolat nuosekliai taikoma ir ja siekiama užtikrinti, kad nedideli svyravimai nebūtų laikomi padidėjimu arba sumažėjimu. Laikoma, kad valstybės narės, kurių duomenys truputį padidėjo arba sumažėjo, nepatyrė pokyčio.

1 lentelė. ES valstybių narių ir ES kolektyvinė OPV 2013–2023 m.

Member State	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		Change 2022-2023	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	Volume in EUR Million	% of GNI
Austria	882	0.27	930	0.28	1,193	0.35	1,479	0.42	1,110	0.30	990	0.26	1,099	0.28	1,117	0.30	1,240	0.31	1,756	0.39	1,807	0.38	50.74	-0.0124
Belgium	1,732	0.45	1,844	0.46	1,717	0.42	2,080	0.50	1,948	0.45	1,959	0.43	1,943	0.41	2,056	0.48	2,212	0.43	2,526	0.45	2,613	0.44	86.97	-0.0145
Bulgaria	37	0.10	37	0.09	37	0.09	61	0.13	55	0.11	58	0.11	58	0.10	75	0.13	77	0.12	221	0.27	157	0.19	-64.08	-0.0838
Croatia	34	0.08	54	0.13	46	0.09	37	0.07	48	0.10	67	0.13	64	0.12	68	0.13	74	0.13	131	0.19	136	0.20	4.90	0.0079
Cyprus	15	0.10	14	0.09	16	0.09	–	–	–	–	21	0.12	18	0.09	13	0.06	17	0.07	13	0.05	17	0.07	3.57	0.0135
Czechia	159	0.11	160	0.11	179	0.12	235	0.14	270	0.15	259	0.13	276	0.13	262	0.13	310	0.13	1,000	0.38	730	0.24	-269.64	-0.1372
Denmark	2,205	0.85	2,264	0.86	2,313	0.85	2,142	0.75	2,172	0.74	2,195	0.72	2,281	0.72	2,327	0.72	2,470	0.71	2,635	0.67	2,851	0.74	215.93	0.0717
Estonia	23	0.13	28	0.14	31	0.15	39	0.19	38	0.16	41	0.16	43	0.16	44	0.17	51	0.16	191	0.54	101	0.28	-90.01	-0.2632
Finland	1,081	0.54	1,232	0.59	1,161	0.55	958	0.44	961	0.42	834	0.36	1,010	0.42	1,122	0.47	1,219	0.47	1,536	0.57	1,452	0.52	-83.93	-0.0495
France	8,540	0.41	8,005	0.37	8,149	0.37	8,701	0.38	10,052	0.43	10,283	0.43	10,908	0.44	12,394	0.53	13,112	0.51	15,228	0.56	14,266	0.50	-961.54	-0.0608
Germany	10,717	0.38	12,486	0.42	16,173	0.52	22,368	0.70	22,182	0.67	21,163	0.61	21,616	0.61	25,191	0.73	28,135	0.76	33,890	0.85	33,924	0.79	33.69	-0.0556
Greece	180	0.10	186	0.11	215	0.12	333	0.19	278	0.16	246	0.13	329	0.18	286	0.17	288	0.16	343	0.17	301	0.14	-41.90	-0.0294
Hungary	97	0.10	109	0.11	140	0.13	180	0.17	132	0.11	241	0.21	279	0.21	367	0.27	368	0.28	353	0.26	281	0.15	-71.60	-0.1106
Ireland	637	0.46	615	0.38	648	0.32	726	0.32	743	0.32	792	0.31	870	0.32	867	0.31	977	0.30	2,292	0.63	2,603	0.67	311.61	0.0382
Italy	2,584	0.17	3,022	0.19	3,609	0.22	4,601	0.27	5,197	0.30	4,397	0.25	3,941	0.22	3,728	0.22	5,146	0.29	6,319	0.33	5,561	0.27	-758.10	-0.0601
Latvia	18	0.08	19	0.08	21	0.09	27	0.11	28	0.11	29	0.10	31	0.10	36	0.12	40	0.12	137	0.36	132	0.33	-5.70	-0.0235
Lithuania	38	0.11	34	0.10	43	0.12	52	0.14	53	0.13	55	0.12	60	0.13	63	0.13	73	0.14	231	0.36	176	0.28	-54.99	-0.0764
Luxembourg	323	1.00	319	1.06	327	0.95	354	1.00	376	1.00	401	0.98	421	1.03	397	1.03	456	0.99	504	1.00	536	0.99	32.38	-0.0099
Malta	14	0.20	15	0.20	15	0.17	19	0.20	22	0.21	28	0.25	37	0.30	47	0.40	44	0.32	43	0.28	46	0.26	3.28	-0.0132
Netherlands	4,094	0.67	4,200	0.64	5,162	0.75	4,491	0.65	4,399	0.60	4,795	0.62	4,727	0.59	4,702	0.59	4,471	0.52	6,152	0.67	6,808	0.66	655.53	-0.0043
Poland	367	0.10	341	0.09	397	0.10	600	0.15	603	0.13	649	0.14	694	0.14	728	0.14	832	0.15	3,325	0.53	2,408	0.34	-916.54	-0.1937
Portugal	368	0.23	324	0.19	278	0.16	310	0.17	338	0.18	349	0.18	367	0.17	362	0.18	388	0.18	497	0.21	487	0.19	-10.28	-0.0242
Romania	101	0.07	161	0.11	143	0.09	184	0.11	195	0.11	211	0.11	227	0.10	271	0.13	353	0.15	392	0.14	505	0.16	113.41	0.0201
Slovak Republic	65	0.09	63	0.09	77	0.10	96	0.12	106	0.13	117	0.13	103	0.11	124	0.14	131	0.14	163	0.15	161	0.14	-2.03	-0.0188
Slovenia	46	0.13	46	0.12	57	0.15	74	0.19	67	0.16	71	0.16	78	0.17	80	0.17	98	0.19	160	0.29	151	0.24	-9.75	-0.0452
Spain	1,769	0.17	1,415	0.13	1,259	0.12	3,819	0.34	2,271	0.19	2,449	0.20	2,629	0.21	2,621	0.23	3,080	0.26	4,066	0.30	3,544	0.24	-521.24	-0.0588
Sweden	4,389	1.01	4,698	1.09	6,391	1.40	4,425	0.94	4,935	1.02	5,085	1.07	4,650	0.96	5,571	1.14	5,018	0.91	5,190	0.89	5,185	0.91	-5.43	0.0171
United Kingdom	13,461	0.70	14,519	0.70	16,725	0.70	16,325	0.70	16,051	0.70	16,435	0.70	17,300	0.70										
EU MS Aggregate	53,975	0.41	57,139	0.41	66,522	0.46	74,716	0.51	74,629	0.49	74,218	0.47	76,060	0.46	64,919	0.49	70,679	0.49	89,296	0.56	86,941	0.51	-2,355	-0.0522
EU Institutions' ODA not imputed to EU Member States and other donors	2,873		2,131		1,372		2,750		1,926		627		-829		2,418		894		3,982		8,998		5,015	
EU Collective	56,848	0.43	59,270	0.43	67,894	0.47	77,466	0.52	76,555	0.50	74,845	0.47	75,230	0.46	67,337	0.50	71,574	0.49	93,278	0.59	95,939	0.57	2,661	-0.0244

NB. Iki 2017 m. nurodyti gryųjų srautų duomenys, o nuo 2018 m. – subsidijos ekvivalentų duomenys. Visos sumos nurodytos einamosiomis kainomis. 2023 m. duomenys yra preliminarūs.

NB. Šioje lentelėje nurodant kiekvienų metų duomenis (agreguotus ir kolektyvinius duomenis) įtraukiamos tik tos šalys, kurios tuo metu buvo ES valstybės narės. Konkrečiai į ES agreguotus ir kolektyvinius duomenis Jungtinė Karalystė įtraukta iki 2019 m. imtinai, tačiau ne nuo 2020 m., kadangi 2020 m. vasario 1 d. įsigaliojo jos išstojimas iš Europos Sąjungos.

NB. Simbolis „-“ reiškia, kad atitinkama valstybė narė nepateikė atitinkamų metų OPV duomenų.

2 lentelė. ES valstybių narių ir ES kolektyvinė OPV mažiausiai išsivysčiusioms šalims 2020–2022 m.

Member State	2020		2021		2022	
	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI	EUR Million	% of GNI
Austria	268	0.07	279	0.07	293	0.07
Belgium	684	0.16	706	0.14	711	0.13
Bulgaria	16	0.03	14	0.02	12	0.01
Croatia	9	0.02	11	0.02	8	0.01
Cyprus	2	0.01	2	0.01	1	0.01
Czechia	54	0.03	59	0.03	57	0.02
Denmark	676	0.21	755	0.22	552	0.14
Estonia	8	0.03	9	0.03	6	0.02
Finland	334	0.14	409	0.16	304	0.11
France	3,349	0.14	3,287	0.13	3,331	0.12
Germany	4,997	0.15	5,145	0.14	4,846	0.12
Greece	42	0.03	49	0.03	39	0.02
Hungary	45	0.03	57	0.04	29	0.02
Ireland	339	0.12	359	0.11	386	0.11
Italy	938	0.06	1,422	0.08	966	0.05
Latvia	6	0.02	6	0.02	11	0.03
Lithuania	11	0.02	12	0.02	16	0.02
Luxembourg	183	0.48	209	0.45	231	0.46
Malta	1	0.01	2	0.02	1	0.01
Netherlands	983	0.12	789	0.09	1,092	0.12
Poland	114	0.02	130	0.02	103	0.02
Portugal	100	0.05	130	0.06	77	0.03
Romania	41	0.02	41	0.02	36	0.01
Slovak Republic	19	0.02	22	0.02	16	0.02
Slovenia	11	0.02	14	0.03	32	0.06
Spain	522	0.05	582	0.05	499	0.04
Sweden	1,726	0.35	1,778	0.32	1,656	0.28
EU MS Aggregate	15,476	0.12	16,279	0.11	15,313	0.10
EU Institutions' regional ODA known to benefit LDCs (not including UK share)	798		268		31	
EU Collective	16,274	0.12	16,547	0.11	15,344	0.10

NB. Visos sumos nurodytos einamosiomis kainomis.

NB. Šioje lentelėje nurodant kiekvienų metų duomenis (agreguotus ir kolektyvinius duomenis) įtraukiamos tos šalys, kurios tuo metu buvo ES valstybės narės. Todėl Jungtinė Karalystė neįtraukta, nes jos išstojimas iš Europos Sąjungos įsigaliojo 2020 m. vasario 1 d.

NB. ES kolektyviniai duomenys apima valstybių narių dvišalę grynąją OPV mažiausiai išsivysčiusioms šalims, priskiriamą daugiašalę OPV mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir regioninę OPV, kuri, kaip žinoma, yra naudinga mažiausiai išsivysčiusioms šalims, taip pat ES institucijų regioninę OPV, kuri, kaip žinoma, yra naudinga mažiausiai išsivysčiusioms šalims (neįskaitant JK dalies).